

European Securities and
Markets Authority

Wytyczne dla właściwych organów i spółek zarządzających UCITS

Wytyczne w sprawie pomiaru ryzyka i obliczania ogólnego narażenia na ryzyko w
odniesieniu do niektórych rodzajów UCITS strukturyzowanych

Spis treści

I. Zakres	3
II. Definicje	3
III. Cel	3
IV. Zgodność i obowiązki sprawozdawcze	4
V. Wytocznice w sprawie pomiaru ryzyka i obliczania ogólnego narażenia na ryzyko w odniesieniu do niektórych rodzajów UCITS strukturyzowanych	4

I. Zakres

1. Niniejsze wytyczne mają zastosowanie do *właściwych organów* i *spółek zarządzających UCITS*.

II. Definicje

2. Do celów niniejszych wytycznych terminy zaznaczone kursywą użyto w znaczeniach zdefiniowanych w poniższej tabeli.

<i>Właściwe organy</i>	Organy wyznaczone na mocy art. 97 <i>dyrektywy w sprawie UCITS</i>
<i>Spółka zarządzająca UCITS</i>	Spółka, której zasadniczy rodzaj działalności to zarządzanie UCITS w formie funduszy wspólnych lub spółek inwestycyjnych (zarządzanie zbiorowym portfelem UCITS)
<i>Dyrektywa w sprawie UCITS</i>	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) (wersja przekształcona)
<i>Ogólne wytyczne</i>	Wytyczne w sprawie pomiaru ryzyka i obliczania ogólnego narażenia na ryzyko i ryzyka kontrahenta w odniesieniu do UCITS, opublikowane przez Komitet Europejskich Organów Nadzoru nad Rynkiem Papierów Wartościowych (nr ref. CESR/10-788)
<i>ESMA</i>	Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych

III. Cel

3. Niniejsze wytyczne uzupełniają wymogi dotyczące obliczania ogólnego narażenia na ryzyko odnoszące się do instrumentów pochodnych określone w art. 51 ust. 3 *dyrektywy w sprawie UCITS* oraz art. 40–42 *dyrektywy Komisji 2010/43/UE*. Komitet Europejskich Organów Nadzoru nad Rynkiem Papierów Wartościowych (CESR) był zdania, że należy uzupełnić te przepisy bardziej szczegółowymi wytycznymi w sprawie obliczania ogólnego narażenia na ryzyko w celu uniknięcia sytuacji, w której metody obliczania stosowane przez UCITS będą znacznie zróżnicowane w zależności od przepisów obowiązujących w danym państwie członkowskim. Doprowadziło to do przyjęcia *Ogólnych wytycznych* w lipcu 2010 r.

4. Celem niniejszych wytycznych jest zapewnienie określonym rodzajom UCITS strukturyzowanych, opisanych w wytycznej nr 1, opcjonalnego systemu obliczania ogólnego narażenia na ryzyko z zastosowaniem metody zaangażowania.

IV. Zgodność i obowiązki sprawozdawcze

Status wytycznych

5. Niniejszy dokument zawiera wytyczne wydane na mocy art. 16 rozporządzenia w sprawie ESMA¹. Zgodnie z art. 16 ust. 3 tego rozporządzenia właściwe organy i uczestnicy rynku finansowego muszą dołożyć wszelkich starań, aby zastosować się do tych wytycznych.
6. W wytycznych przedstawiono opinie *ESMA* w sprawie właściwych praktyk nadzorczych w ramach Europejskiego Systemu Nadzoru Finansowego oraz sposobu, w jaki prawo Unii powinno być stosowane na danym obszarze. *ESMA* oczekuje zatem, że wszystkie *właściwe organy* i wszyscy uczestnicy rynku finansowego, do których wytyczne mają zastosowanie, będą się stosować do tych wytycznych, o ile nie określono inaczej. Właściwe organy, do których wytyczne mają zastosowanie, powinny zachować zgodność z wytycznymi, włączając je do swoich praktyk nadzorczych, w tym w szczególności w tych obszarach, w których poszczególne wytyczne w ramach dokumentu są skierowane głównie do uczestników rynku finansowego.

Obowiązki sprawozdawcze

7. *Właściwe organy* muszą powiadomić *ESMA* o tym, czy zachowują lub zamierzają zachowywać zgodność z niniejszymi wytycznymi lub o przyczynach braku zgodności przed upływem dwóch miesięcy od daty publikacji.
8. *Spółki zarządzające UCITS* nie mają obowiązku powiadamiania o tym, czy zachowują zgodność z niniejszymi wytycznymi.

V. Wytyczne w sprawie pomiaru ryzyka i obliczania ogólnego narażenia na ryzyko w odniesieniu do niektórych rodzajów UCITS strukturyzowanych

9. UCITS, które w pełni spełniają kryteria określone w ust. 10, mogą obliczać ogólne narażenie na ryzyko z zastosowaniem metody zaangażowania w sposób opisany w ust. 11.
10. Kryteria są następujące:
 - a) UCITS jest pasywnie zarządzany i strukturyzowany, tak aby osiągnąć w terminie zapadalności uprzednio określony zwrot z inwestycji, oraz przez cały czas posiada aktywa niezbędne do zapewnienia osiągnięcia takiego uprzednio określonego zwrotu z inwestycji;

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylecia decyzji Komisji 2009/77/WE.

- b) działanie UCITS opiera się na formule i uprzednio określony zwrot z inwestycji może zostać podzielony na ograniczoną liczbę oddzielnych scenariuszy, które są zależne od wartości aktywów bazowych i które oferują inwestorom różną wysokość zwrotu;
 - c) ekspozycja inwestora może dotyczyć tylko jednego profilu zwrotu z inwestycji w dowolnym momencie w okresie funkcjonowania UCITS;
 - d) zastosowanie metody zaangażowania określonej w *Ogólnych wytycznych* do obliczania ogólnego narażenia na ryzyko dla poszczególnych scenariuszy jest właściwe, zważywszy na wymogi zawarte w polu 1 *Ogólnych wytycznych*;
 - e) termin zapadalności UCITS wynosi maksymalnie 9 lat;
 - f) UCITS nie przyjmuje nowych zleceń nabycia tytułów uczestnictwa po początkowym okresie zbywania;
 - g) maksymalna strata, jaką może ponieść UCITS w przypadku przestawienia portfela z jednego profilu zwrotu z inwestycji na inny, nie może przekroczyć 100% pierwotnej ceny nabycia; oraz
 - h) wpływ działania pojedynczego instrumentu bazowego na profil zwrotu w przypadku zmiany scenariusza UCITS jest zgodny z wymogami dywersyfikacyjnymi zawartymi w dyrektywie w sprawie UCITS opartymi o wartość początkową netto aktywów UCITS.
11. Do obliczania stosuje się metodę zaangażowania zdefiniowaną w *Ogólnych wytycznych*, ale dostosowaną w następujący sposób:
- a) strategia inwestowania oparta na formule dla każdego uprzednio określonego zwrotu z inwestycji została podzielona na poszczególne scenariusze zwrotu;
 - b) finansowe instrumenty pochodne implikowane w każdym scenariuszu są poddawane ocenie w celu ustalenia, czy instrument pochodny można wyłączyć z obliczania ogólnego narażenia na ryzyko zgodnie z przepisami zawartymi w polu 3 lub 4 *Ogólnych wytycznych*;
 - c) wreszcie UCITS oblicza ogólne narażenie na ryzyko poszczególnych scenariuszy, aby ocenić, czy zachowany został limit ogólnego narażenia na ryzyko wynoszący 100% wartości netto aktywów UCITS.
12. UCITS, które spełniają kryteria określone w ust. 10 lit. a), b), c) i d) powyżej oraz zostały zatwierdzone przed dniem 1 lipca 2011 r., nie mają obowiązku przestrzegania przepisów zawartych w polach 1–25 *Ogólnych wytycznych*, pod warunkiem że przestrzegają innych przepisów ustanowionych przez właściwy organ krajowy w odniesieniu do obliczania ogólnego narażenia na ryzyko.
13. Spółki zarządzające UCITS, które stosują metodę obliczania ogólnego narażenia na ryzyko określoną w niniejszych wytycznych, powinny dopilnować, aby prospekt informacyjny:

- a) zawierał w pełni jawne informacje na temat polityki inwestycyjnej, ekspozycji bazowej oraz formuł zwrotu z inwestycji, napisane w sposób prosty i łatwo zrozumiały dla inwestora detalicznego; oraz
- b) zawierał ostrzeżenie przed dużym ryzykiem, informujące inwestorów, którzy wykupią swoje tytuły uczestnictwa przed terminem zapadalności, że nie osiągną oni z góry określonego zwrotu z inwestycji i mogą ponieść znaczące straty.